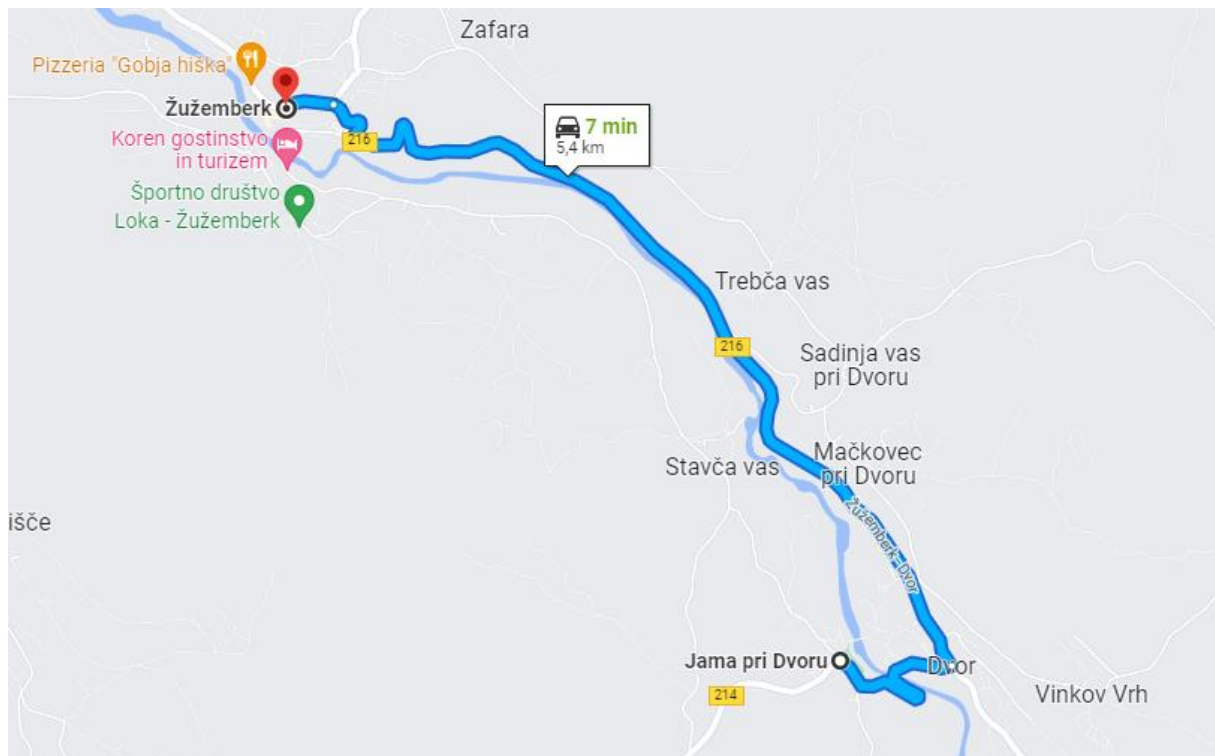

Jama pri Dvoru

Jama pri Dvoru	
	
 <p>Geografska lega v Sloveniji</p> <p>Koordinati: 45°48'25.47"N 14°57'45.63"E</p>	
Država	 Slovenija
Statistična regija	Jugovzhodna Slovenija
Tradicionalna pokrajina	Dolenjska
Občina	Žužemberk
Površina	
• Skupno	1,8 km ²
Nadm. višina	204,2 m
Prebivalstvo (2020)^[1]	
• Skupno	99
• Gostota	55 preb./km ²
Časovni pas	UTC+1 (CET)
• Poletje (DST)	UTC+2 (CEST)
Poštna številka	8361 Dvor, Žužemberk
Zemljevidi	Najdi si , Geopedia.si

Vir: Wikipedia

Vir: Google maps

Spomenik NOB 1. artilerijski brigadi na Jami pri Dvoru, klikni Partizanski spomeniki na Geopediji World:

https://www.geopedia.world/#T281_L2518_F2518:5022_x1663240.7533083956_y5749511.4029886_12_s12_b362

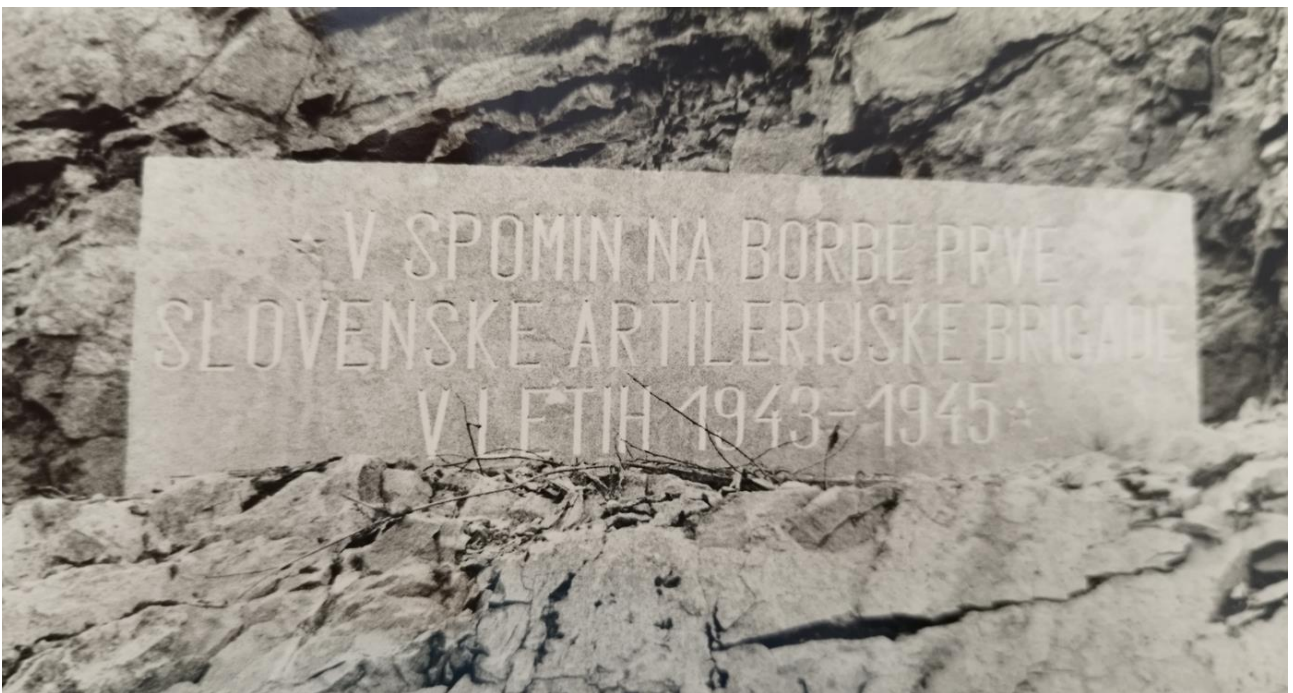
Jama pri Dvoru pred 2. svetovno vojno

Vir: kamra.si

Del spomenika partizanskim artilerijcem na Jami pri Dvoru

Plošča pod spomenikom na Jami pri Dvoru

1. Artilerijska brigada VII. korpusa je bila brigada v sestavi Narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije.

Spomenik na Jami pri Dvoru, kjer je bila 7. maja 1944 ustanovljena 1. artilerijska brigada, z napisom zgoraj: »Postavljeno ob 25-letnici ustanovitve 1. slovenske artilerijske brigade 7. maja 1944«; spodaj:

»V spomin na borbe prve slovenske artilerijske brigade v letih 1943 – 1945«. Spomenik je postavil odbor artilerijske brigade XV. divizije.

Članice in člani OO ZB za vrednote NOB Žužemberk, dvakrat letno urejamo okolice spomenikov NOB v Občini Žužemberk.

ZAPIS OB SREČANJU BORCEV I. SAB V DOLENJSKIH TOPLICAH

Prva slovenska artilerijska brigada

18. junija se bodo zbrali v Dolenjskih Toplicah borci I. SAB. — Tam se bodo srečali z borci XII. SNOUB, kajti obe brigadi imata domicil v Novem mestu. Takšna srečanja pomenijo za borce praznik, saj se v osebnih stikih in živih pomenkih radi spominjajo dogodkov in doživetij iz velikih dni narodnoosvobodilnega boja. Srečanja so danes še posebno pomembna zaradi razvijanja tradicij NOB, obenem pa koristijo piscem zgodovine brigad, da osvežijo včasih že malo zbledela spomine na zanimiva in pomembna obdobja partizanskih enot ali posameznih borcev.

Partizansko topništvo ima v zgodovini narodnoosvobodilnega boja svoje posebno mesto.

Maja 1944 je bila ustanovljena Prva slovenska artilerijska brigada (I. SAB). Ob ustanovitvi je štela okoli 500 borcev in je imela naslednje enote: štab, tri divizione, zaščitni bataljon, inženirsko četo, četo za zvezo ter obveščevalni, sanitetni in transportni vod. Enota je imela okoli 100 konj, strelne zaloge pa so znašale več kot 2000 granat različnih kalibrov. I. SAB je bila po svoji

formaciji, številu topov in organiziranosti prav gotovo ena prvih jugoslovanskih topniških enot in le redki so bili v tem času korpusi v NOV in POJ s takšno udarno silo.

I. SAB je bila formirana iz topništva XV. divizije (dva divizion) in iz topniškega divizionu XVIII. divizije.

Začetki artilerijske brigade pa segajo pravzaprav že v september 1943. Ob kapitulaciji Italije 9. septembra 1943 je padlo v partizanske roke večje število različnih topov in havbic s konjskimi vpregami, precejšnja količina streliva, oprema za zvezo in tako dalje. S tem orožjem so ustanavljali in opremljali brigadne baterije in divizione. V XIV. in XVIII. diviziji so ustanovili po en divizion. Najštevilnejše in organizacijsko najbolj urejeno pa je bilo topništvo XV. divizije, ki se je formiralo 15. septembra 1943 v Žabji vasi pri Novem mestu. Ta enota je imela tedaj dva divizionu po tri baterije. Vsaka baterija je razpolagala z 2 do 4 orožji različnih kalibrov, od gorskih topov 65 milimetrov do havbic 100 milimetrov.

Topniški oddelki I. SAB so se udeležili v dvanajstih mesecih približno 50 napadov na razne postojanke, občasno pa so delovali tudi kot pehotne enote. V teh akcijah so topničarji iznajdljivo in hrabro uničevali sovražne postojanke in utrdbe, obenem pa spretno izpopolnjevali svoje orožje in znanje. To jih je usposobilo, da so v poslednjih bojih zadalj sovražniku odločilne udarce in tako pospešili osvoboditev slovenske zemlje.

Dol, Kal, Sentjanž, Bučka, Boštanj, Kočevje, Trška gora, Zdenska vas, Žužemberk, Trebnje, Mirna peč, Trlišče, Stempetov most, Ribnica, Pijava Gorica, Skofljica in tako dalje — povsod so topničarji skupaj s slavnimi pehotnimi brigadami zadajali sovražniku odločilne in smrtonosne udarce.

Težko je v skopih besedah opisati razvoj in borbena pot I. SAB. Danes lahko le trdimo, da so topničarji slovenske artilerijske brigade prispevali pomemben delež v boju slovenskega naroda za njegovo znago in svobodo.

MILOŠ JANCIO

Vir: Dolenjski list, junij 1967

OO ZB za vrednote NOB Žužemberk, april 2023